

LO GERONÈS

DIARI NACIONALISTA

5cts.

Preus de suscripció
Girona, trimestre 1'00 pessetes
mes 1'50
Catalunya y demás regions 1'50
Països d' Unió postal 9'00

ANY XV Girona, divendres 24 de Juliol de 1908

NUM. 694

Anunciis y Remitit

A PREUS CONVENTIONALS

Publicuisse ó no, no s' tornan els originals:
Del treballs firmats ne son responsables sos autors

cts. 5

Fotografies de A. GARCIA

Gerona

MOETADES AB ELS ULTIMS ADELANTOS Y TALLER A BARCELONA

Ultimes novetats pera comunions 6 retrats album ab ampliació 8 pessetes

Tinch el gust de participar al respectable públic que aquesta casa conte ab nombrosa dependencia y firmes dels millors retocador de retrats desde l' dia 20 d' Abril

Es fan tota classe de treballs per difícils que sigan, y ab rapidés sens competencia

GRAN ACEPTACIO

Grans ampliacions de regalo per cada 6 retrats iluminats o en negre a gust del públic

ESTABLIMENTS a Figueras, carrer de la Junquera n.º 1, a Cassá de la Selva, carrer Abajo, n.º 27, y altres en construcció

LA PREVISIO PECUARIA

Societat de vacunació y segurs * * * * * de vida del bestiar porquí

Quintana, Alemany, Llobera y Comp. (Stat. en Cia.)

Domiciliada a GIRONA

Piazza Bell-lloc, 2

Consultori y Clínica de malalties dels ulls DE

DE

J. TARRUS BRU

Ex-ajudant y metje agr. a la clínica de malalties dels ulls, dels Hospitals de Sta. Creu y Clínic de Barcelona.

CONSULT : De 11 a 1 y de 3 a 5 de la tarde.—Gratis als pobres

CIUTADANS 11.-1.º,-1.º.—GERONA

Sastrería d' Agustí Gallostra

Trajes exclusivamente a medida
Gran variedad en géneros.

★ ★ Besadò, 2-Girona ★ ★

FRANCESCH BACH
CALDERER

14. PLASSA DEL MERCADAL 14
GIRONA

APARELLS AUTOMATICHS
per la producció del gás aceitilé

bombes y tubos de
coure de totes classes

SANTORAL

SANT DEL DÍA.—Santa Cristina y San Víctor.

QUARANTA HORES.—En l' Iglesia de Sant Lluch.

EL DEBAT DE REFORMA LOCAL

LA FÓRMULA

El conflicte parlamentari entaulat ab motiu del debat sobre el projecte d' Administració local, trobà una solució fàcil en la sessió del Congrés del dissapte passat. Se presentà y acceptà una fórmula d'accord, una de aqueixes célebres fórmules típiques en la política espanyola.

La fórmula convinguda darrerament ha tingut la virtut de plaire a tothom, als de la dreta y als de l'esquerra, als blancs y als vermells, a la majoria y a les oposicions. Tots s' atribueixen el triomf, tots coneixen al front de llorers de la jornada. «La Epoca» diu: «La fórmula acordada responde perfectament a los propósitos y al pensamiento de Gobierno». Y escriu «El Imparcial» ab grossos titulars: «El triunfo de los liberales». Y «La Veu» posa per capsalera d'un article: «El triomf de Cambó».

Quina és aquesta fórmula maravillosa que dona alhora la victoria als diversos exèrcits enemics? Es sencilla, admirablement sencilla. S' acabarà ara d' aprovar la part municipal del projecte d' A. I... voiantse ràpidament la seixantena d' articles que falten. Tot seguit, vaganses estiuques, exode dels diputats y señadors a les monta yes y a les platges. A la tardor reobertura de les Cambres, passant al Senat la part municipal y discutint el Congrés simultàniament, ab augment d' hores als pressupostos de 1909 y la part provincial del projecte.

Tal és la fórmula que actualment fa repicar les alegres campanas de tots els cloquers polítics. L'avirensa ha acortentat a tot el món de la política madrilenya. Però a nosaltres no. Consta emperò, que tampoc ens ha posat tristos. Ja ns explicarem.

Per nosaltres es evidenta la derrada den Maura. Ell havia dit y repetit

que no podia dividir en dues parts, municipal y provincial, el seu objecte, porque aquest es un tot orgànic, el qual no consentiria ser trocejat. Ell havia dit y repetit també que era urgent l' aprovació del projecte y la seva implantació; puig, «necessitava aquesta llei per governar» (textual). Ell havia afirmat tosseguit que no s' tancarien les Corts, sense que l' projecte quedés aprovat. Una hora abans d' acordarse al Congrés la fórmula esmentada, un redactor de *La Epoca* escriví en el diari conservador, donant compte del debat de aquella tarda:

«El señor Maura ha retirado su criterio, más de una vez manifestado, de que no era posible diferir su aprobación por la laguna de unas vacaciones, pues en el otoño á esta labor se acumularía la de los presupuestos, y sería casi imposible simultanear dos discusiones y dos proyectos de tanta trascendencia.»

Mes moments després el Sr. Maura s' aixecava del banc ministerial y deia: «Com que veig que s' tracta d' assaltar la Bastilla, jo, en nom del govern, vaig a capitular». La capitulació fou la famosa fórmula, que ha permès cantar victoria als uns y als altres.

El debat, donchs, queda aplassat y l' implantació de llei retardada, fins qui sab quan. Tant efectiu es aquest aplassament, que les vinentes eleccions municipals, segons declaració del propi senyor Maura, se celebraran per la vinent llei de l' any 1870, reformada en 1877. Y aquí la derrota del president del Consell pren proporcions de «dèbacle». Després d' aplassar per dues vegades les eleccions ab el fi de ferles per la llei que està discutiéndose, se resigna a ferles per la llei vella, sense l' introducció del vot corporatiu.

Per lo que s' refereix a la part provincial del projecte, en la qual va inclosa la qüestió de les mancomunitats, hem de manifestar els nostres rezels. De fet, aquesta part provincial de la llei queda aplassada. Y a Espanya, quasi sempre, reforma aplasada vol dir reforma enterrada.

De conformitat ab el nou programa dels debats parlamentaris, el Congrés començarà a discutir la part provincial del 15 al 20 d' octubre vinent. Suposant que tot vagi fi com una se-

da y prescindint de l' actitud inconeguda del grup obstruccióista, a fi d' any sortirà la llei del Congrés. Passarà al Senat després de les vagances de Nadal, quant ja tindrà enllista la part municipal. Res tindrà d' estrany que al Senat se promogui una gran discussió y s' aixequi una gran polsaguera ab pretext de les mancomunitats, puig seuen en els escons de l' Alta Cambra nombrosos generals y el valetudinari Montero Rios, qui no dona tant facilment com en Moret el bras al tòrcer. Admetent que la cosa acabi en bé, sempre durà tres o quatre mesos el debat senatorial. Y ens trobem ja de cara a l'estiu de 1809.

Avui s' ha apaigabat l' escandalosa cridoria patriota. «El Imparcial» se rendeix als peus den Cambó y li diu amorosament: «Considerémos en cambio á su lado como muy humildes auxiliares de su gran entendimiento para todo lo que sea amar, admirar y engrandecer á Cataluña y con ella a Espanya». El pretori està quiet, comentant la recent llei sobre els deutes y l' usura. Un oreig de pau passa per l' aire càiid. Però aixó, durarà sempre? No. Quan a n'ells, els convingui, quan els seus apetits o les seves passions els ho demanin, els baladriers tornaran a moure soroll, la prempsa del «trust» parlarà de la patria en perill, tal com si's barbes estessin a les portes de Roma, o les tropes germàniques entressin a París, y l' ombra de Pàvia esporriguirà a's ministres. La situació de quinze dies enrera se reproduirà sempre que ho vulgui el katiounan de Madrid. Y si aixó es així, qui ens assegura que durant tot aqueix temps no caigui del poder en Maura, quedant morta e i poncella la flor de la nova llei?

Hi ha més encare. Pera donar realitat a la reforma orgànica local, son precises una serie de lleis substantives sobre ensenyansa, sobre obres públiques, sobre beneficència. En Maura ho ha afirmat repetidament, y tothom ho ha cregut així. Aquel es lleis quan les proposarà en Maura y quan se presentaran a les Corts? Si el president del Consell tingués bona voluntat y ganes de fer feina, prepararia aquest estiu les noves lleis. Mes no hi ha cap seguretat de que ho fassi. Totes aqueixes coses contribuiran a fer passar temps, y

GRAN CASA EDITORIAL DE MUSICA

Sobrequés & Reitg.-Girona

Deposit dels afamats PIANOS y ARMONIUMS

ORTIZ & CUSSÓ

• Ventas al comptat, a plazos, ilogues • Representació exclusiva de la COMPAÑIA FRANCESA DEL GRAMOPHONE.

• • • • • MÚSICA, PIANOS E INSTRUMENTS • • • • •

Els barrets més baratos se
venen a càla **RAIMONDA CREUSET**

TRAJOS DE DRIL A 15 PESETAS
Y PERA NENS DESDE 3 ID.

Rambla de la Llibertat, 29.-GIRONA * Teléfon núm. 220

mestrestant pot venir un daltabaix
politic que fassí caure a terra l'edi-
fici a mitj construir.

No'n entusiasma, en conseqüèn-
cia, la fórmula que a tots ha fet ven-
cedors. Tenim cada vegada més dub-
tes sobre la realisació de les prome-
ses descentralitzadores. Com que
confiem poch en el projecte d'Admi-
nistració local, no plorarem la seva
mort, si per fi's mort o'l maten. No
més ens doldrem del temps que s'
hauria fet perdre inútilment a Catalu-
nya.

(Fragment d'*El Poble Català*).

Societat Catòlica

**Centre Moral Instrucció
DE GRACIA**

Certamen Històric-Literari a la ho-
norabile memoria del Comte de Bar-
celona y Rei en Jaume el Conque-
ridor, que se celebrarà el dia 25
d'Octubre del present any de 1908
ab motiu del VII Centenari del
naixement d'aquest gran Rei.

(Acabament)

VIII Historia i comunitaris dels
Furs de Catalunya, obra dels se-
nyors Coroleu i Pella i Forgas, ofre-
na de l'Excm. Sr. Duc de Solferino,
Senador del Regne, al mellor treball
sobre'l tema: «El Rei Jaume com lle-
gislador».

IX Un rellotge de sobretaula,
ofrena de l'Excm. Sr. Marqués d'A-
lrella, Senador del Regne, al mellor
romans sobre «La conquesta de Va-
lencia per el Rei en Jaume».

X Objetos d'art, ofrena del Ex-
celentísim Sr. D. Albert Rusiñol.
Senador del Regne i ex-Diputat à
Corts, al mellor treball, prosa ó vers
sobre el tema: «El Rei Jaume I funda-
dor de la naciona i atata ana».

XI Objetos d'art, ofrena del Excm. Sr. D. Pere G. Maristany. Pre-
sident de la Cambra de Comerç de
Barcelona, al mellor treball segons
el tema: «Petits estudis sobre els
Gremis en temps de Jaume I».

XII Aquarela, treball artístich, ori-
ginal del Professor de dibuix de les
clases del Centre, D. Antoni Co-
merma Malloll, al mellor treball al
tema: «L'art a Catalunya en temps
d'En Jaume I».

XIII Premi musical, Cent vint i cinc pesetes, ofrena de l'Orfeó
Montserrat, secció coral del Centre
Moral Instructiu, á la mellor «Com-
posició a quatre o cinc veus mixtes,
de no llargues dimensions i exenció
fàcil», quina lletra 's deixà a lliure
elecció,

CONDICIONS:

Tots els treballs, que deurán ésser in-
dits i escrits en català (llevat del Premi VII
que ponrà serho en català o castellà) serán
enviats per tot el dia 20 de Setembre al
Centre Moral, carrer de Les Gracies, 7 y

9, a nom del Sr. Secretari del Jurat Lite-
rari.

L'admissió de les composicions musicals
finirà el dia 25 d'Agost, i's dirigirán tam-
bé al Centre Moral, a nom del Sr. Secreta-
ri del Jurat Musical.

Tots el treballs deurán anar accompa-
nyats d'un plech clos que continga el nom
de l'autor i en el sobre el lema correspon-
dent.

La composició musical premiada serà
cantada per l'Orfeó Montserrat en el so-
lemne acte del Repartiment de Premis.

Els Jurats podrán concedir els accésits
que cregen convenientes.

Les composicions premiades quedarán
de propietat del Centre Moral Instructiu
per un any, a excepció de la musical, que
quedarà per sempre de l'Orfeó.

Jurat Literari.—President, Molt Irre. se-
nyor Dr. D. Jaume Collell, Canonge de la
Seu de Vich.

Vocals, D. Joseph Franquesa y Gomis,
D. Miquel dels Sants Oliver, D. Joseph Mas
y Casanoves, D. Joseph Rafael Carreras y
Bulbena y D. Martí Génis y Aguilar.

Secretari, D. Francesch de P. Castellet y
Carbonell.

Jurat musical.—D. Joan Lamote de Grin-
gnon, D. Lluís Millet y D. Joseph Cum-
elles y Ribó, director de l'Orfeó Montserrat,

Secretari, D. Francesch de P. Castellet y
Carbonell.

Aquest cartell fou dut a terme ab l'ajuda
de Deu y firmat a la Ex-vila de Gracia el
diumenge dia 14 de Juny, festa de la San-
tissima Trinitat, de l'any 1908.

Per la Comissió organitzadora: El Presi-
dent, Francesch de P. Torras y Fontaneda,
Pbre.; Secretari, Francesch Comerma
Bachs.

Guerra de l' Independència

EFEMÈRIDES

Dia 24 de Juliol de 1898.—A les
primeres hores del dia, el general
Duhesme va destacar un cos de tro-
pes ab forsa cavalleria cap a la ca-
rretera de Fransà, y ben aviat va
juntarse ab les forces del general
Reille, que venia ab uns 2.000 ho-
mes, un regular tren d' artilleria y
molta provisió de queviures y munici-
ons. L' exèrcit sitiador va situar-se
formant línia per la part del pla
desde Sarríà fins als turons de Mon-
tilivi. En aquest dia no emprengue-
ren cap operació d' atac; no més
van entretenir-se molestint y saque-
jant les cases de pagès.

Al matí, el governador del fort de
Caputxins, que es el que com sobre
l' actual Cementiri, va donar part de
que 's veia per l' indret de Palol d'
Onyar la vanguardia del segon bat-
alló de Barcelona. Tot seguit els
convents van preparar un apat extraordi-
nari per les tropes que arri-
baven. Aquest batalló anava manat
per el gironí D. Narcís de la Valette, y
estava format per 1.400 homes,
2 canons de campanya, un oficial,
un sargent y 16 artillers.

Pera cumplir aquest propòsit, tots els nú-
mers de la «Fulla Dominical» del diumenge,
dia 9 d'Agost, aniran numerats y se re-
galarà un bitllet de primera classe o dos
bitllets de tercera al qui presenti «La Fulla
Dominical» ab igual número al que's pu-
blicará a la «Fulla», del diumenge, dia 16
d'Agost, y que haurà sigut extret a la sort
a totes les garanties, invitant a presencia-
l'extracció a persones caracterizades.

El poble volia sortir a rebrels fo-
ra de la ciutat; mes se 'l contingué,
y les noves forces entraren a Girona
entre aclamacions de paisans y sol-
dats rebent per tot arreu els obse-
quis de tothom.

La demanda de fulles s'ha de fer cada
endevant, subjecte a les advertències
consignades en la fulla del tercer diumenge
de Juliol prop-passat.

Publicacions

—Revista Olotina, núm. 177.

—El Flavià, d'Olot, núm. 26.

—El Poble Català.

—Geografia General de Catalunya. Hem
rebut els cuaderns 31, 32, 33 y 34, els quals

contenen: el primer, el planol de Valls, a
escala de 1: 4350; el planol de Tortosa, e-
1648; el planol de Vilafranca, a escala de
1: 5000, y la fulla número 4 del Mapa de
Catalunya, dibuixat o dirigit per l'arxiver
Garmi, del segle XVIII.

La descripció termena al partit de Berga
y segueix després Granollers, L'Ametlla,
Ayguafreda, Bigues, Caldes de Montbuy,
Canovelles, Cànoves, Cardedeu y Castell-
tersol, quals ressenyes van ilustrades ab fo-
tografies y un planol.

Així mateix, en un capítol de la ciutat
de Barcelona, D. Francisco Carreras y Can-
di ens escriu la dominació francesa, just a it-
lio ab monedes, autògrafs dels primers
comptes y viscomptes, planols de Sant Pe-
re de les Puelles y de Sant Pau del Camp,
quals pàgines contenen una infinitat de fo-
tografies de verdader interès.

—La Alhambra, núm. 243. Conté el se-
guint Sumari:

Bailén, per V; Vespertina, per Joseph La-
torre; Fuensanta la del pintor, per A. Jimé-
nez Lora; Uno de tantos, per A. de Tapia
La fàbrica de pólvoras y explosius de
Granada, per Francisco de P. Valladar;

Madrid, no es puertol, per Ivo Rozza; La
insaciable, per Enrique Vázquez de Alda-
na; Un Centro Andaluz en Barcelona; La
Exposición del Centro Artístico Literario,
per Francisco de P. Valladar; El patio de la
Mezquita, per V; Notas bibliográficas, per
V; Crónica granadina, per V.

Grabats: Patí de la Mezquita.

—Revista de Sabadell, núm. 6363.

—Gazeta del Vallès, de Sabadell, núm-
ero 165.

—El Pla de Bages, de Manresa, núme-
ro 1283.

—El Ampurdanés, de Figueras.

—La Veu de Catalunya.

—La Fulla Dominical.—Pera solemn-
sir el cinquantanari de la aparició de la
Verge de Lourdes, la publicació catalana

«Fulla Dominical» (carrer de Sta. Maria, 1,
Vich), se proposa enviar a un dels seus lle-
gídors o llegidores ab la peregrinació de
bisbe de Vich a Lourdes, que's farà en la

primera setmana de Setembre.

Pera cumplir aquest propòsit, tots els nú-
mers de la «Fulla Dominical» del diumenge
dia 9 d'Agost, aniran numerats y se re-
galarà un bitllet de primera classe o dos
bitllets de tercera al qui presenti «La Fulla
Dominical» ab igual número al que's pu-
blicará a la «Fulla», del diumenge, dia 16
d'Agost, y que haurà sigut extret a la sort
a totes les garanties, invitant a presencia-
l'extracció a persones caracterizades.

La Junta del «Foment de Nos Am-
bents, d' Olot» ha nombrat la Co-
missió organitzadora del Concurs de
Sardanistes que deurà celebrar-se sa-
les prop-vinentes festes de Nadal.
Sra. del Tura.

L' Orfeó «Catalunya» de Cassà de
la Selva, ha ofert un premi per a
Jochs Florals d' aquesta ciutat.

Especialitat en Guants, ca-
Maresma.

Recordem a les autoritats els abusos
que cometien els polletaires en
dias de mercat, invadint l' acera, e-
perjudicant dels botiguers.

Lo mateix passa, ab els carros
instal·lats els disaptes en la Plassa del
Mercadal, ¿No's pot trobar reme-
sa?

Pera facilitar la concurrencia a les
fires y festes de Valencia les com-
panyies de M. Z. A y del N. han ex-
tablert un servei especial de viatges
ab bitllets d' anada y tornada de la
tres classes á preus reduïts des-
de Port-Bou, Figueras, Girona, Vilanova
franca, Barcelona y despatx Central.
Dits viatges es venen del 22 del
corrent al 3 d' Agost pròxim, servira
per retornar del 23 al 4 respectivament.

Pera concurrencia a les
festes de Valencia les com-
panyies de M. Z. A y del N. han ex-
tablert un servei especial de viatges
ab bitllets d' anada y tornada de la
tres classes á preus reduïts des-
de Port-Bou, Figueras, Girona, Vilanova
franca, Barcelona y despatx Central.
Dits viatges es venen del 22 del
corrent al 3 d' Agost pròxim, servira
per retornar del 23 al 4 respectivament.

* Guants Gely Madrid, casa Ma-
resma.

S' ha descobert una fabricació de
bilets de 50 pesetas del bust de
Echegaray, de l' emissió de 1905.

Se diferencien dels bons per esse-
l bust algo mal presentat.

Semb'a que son molts els que
han escampats, puig segons llegir-se
data de llach temps la falsificació.

El bon confrare gironí «Herald» vari-
ens agraheix nostres frases pero fa
constar que casi sempre s' ha trobat
sol en certes campanyes, no recor-
dant que moltes vegades val me-

LO GERONÉS

DIARI NACIONALISTA

Redacció y Administració:
Ciutadans, núm. 11, baixos

PREUS DE SUSCRIPCIÓN

Girona, trimestre	4 pessetes	Catalunya y demás regions trimestre	5 p.
Id. mes	1'50 id.	Paisos d'Unió postal id.	9

SECCIO D'ANONCIS

Plana entera	16 pessetes inserció
Mitja plana	9 "
Quart de plana	5 "
Octau de id	3 "
Quart de columna	0'60 id
Mitja columna	1'00 id
Columna	1'75 id

ESQUELES

Plana entera	50 pessets
Mitja plana	39 id.
Quart de plana	15 id.
S'admeten esqueles per la 1. ^a plana fins 8 del vespre y per la 2. ^a y 3. ^a fins les	

Exit immens ☺ ☺ ☺

LA SOLIDARITAT CATALANA

DRAMA SIMBÓLICH, ORIGINAL DE R. UBACH

Preu: UNA PESSETA

L'import se pot enviar directament en Sellos de Correu a l'Administració

J. Martí.-Esmeralda, 20, principal

BARCELONA.- (Gracia) ☺ ☺ ☺

Falta un
Aprendent
en la impremta d'aquest diari.

DISPONIBLE

8 MAI 2000
DISPONIBLE
S'admeten y facilita classe d'encarre de
Obres catalana